

Aluehallitus 29.05.2023 § 81

§ 81

Vastauksen antaminen valtuutettu Johanna Värmälän sekä 10 muun valtuutetun valtuustoaloitteeseen 5/2023 Terveysasemapalvelujen ja päivystyksen tilanteen parantaminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus
Puurunen Veli-Pekka
Saarelainen Eeva

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Palvelualueen selvitys terveysasemien ja päivystyksen tilanteesta

Hyvinvointialueen terveysasemat palvelevat pääsääntöisesti virka-aikana klo 8–16. Aukioloajoissa on pientä alueellista vaihtelua. Lisäksi Kirkkonummella on terveysaseman akuuttivastaanottoa myös iltaisin ja viikonloppuisin. Yhteydenotto terveysasemille on mahdollista virka-aikaan puhelimitse sekä sähköisten kanavien kautta. Kiireellisessä tilanteessa terveysasemalle voi myös hakeutua suoraan.

Terveysasemien puhelinpalvelun puhelumäärät ovat olleet korkeat koko hyvinvointialueen toiminnan ajan. Ajoittain puhelinpalvelu on ruuhkautunut, ja kiireettömien puheluiden takaisinsoittoajat ovat hetkellisesti venyneet yli kolmen vuorokauden. Oheismateriaalina on Espoon ja Kauniaisten terveysasemien puhelumäärät ja kiireettömien puheluiden takaisinsoittoaikojen viiveet tammikuusta huhtikuuhun 2023.

Vastaanottoaika terveysasemalle varataan asiakkaalle hoidon tarpeen arvioinnin perusteella. Fyysinen vastaanottoaika on yksi terveysaseman palveluista. Sen ohella tarjotaan hoidon tarpeesta riippuen myös muita asiakkaan tilanteeseen ja tarpeeseen soveltuvia tapoja ratkaista tai edesauttaa asiakkaan asiaa, kuten etävastaanotto, neuvonta tai palveluohjaus. Kiireellisissä tilanteissa järjestetään kiirevastaanottoaika.

Perusterveydenhuollon palveluiden ruuhkaututtua koronapandemian jälkeen on ajoittain ollut tilanteita, joissa kiireetöntä vastaanottoaika ei ole pystytty antamaan. Näissä tilanteissa on mahdollisuuksien mukaan tarjottu muita tapoja ratkaista asiakkaan ajankohtainen ongelma. Tilanteen korjaamiseksi on tehty aktiivista kehittämistyötä. Lääkäriaikojen saatavuutta kuvaava T3-luku, joka kertoo kolmannen vapaan kiireettömän lääkäriajan mediaanin, on alkuvuoden 2023 aikana vaihdellut hyvinvointialueella avosairaanhoidossa välillä 7–14.

Palveluseteli on tällä hetkellä käytössä yhteisten sosiaali- ja

terveyspalveluiden palvelualueella suun terveydenhuollon palveluissa. Suun terveydenhuollon palvelusetelitä myönnetään noin 1000 kuukaudessa, ja hyvinvointialueen alueella on 15 palvelusetelipalvelua tuottavaa yksityistä hammashoitola. Määräraha terveysasemien lääkärikäynnin palveluseteliin on budjetoitu vuodelle 2023, ja palvelusetelin käyttöönotto on valmistelussa.

Koko terveydenhuollon henkilöstön kuormitus on ollut suurta koronapandemian alusta saakka. Erityisesti runsas puhelinkysyntä kuormittaa hoitajia. Lisätyövoimaa kuormitustilanteen helpottamiseksi on hankittu tilanteen mukaan tilapäisesti yksityissektorilta.

HUS-yhtymä tuottaa hyvinvointialueen asukkaille päivystyspalvelut virkaajan ulkopuolella. Yhteispäivystyksissä on ollut haasteita erityisesti vuodenvaihteen 2022–2023 aikana. Ongelmat ovat liittyneet erityisesti jatkohoitopaikkojen saatavuuteen. Sujuvien hoitoketjujen kehittäminen yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa on tärkeää yhteispäivystysten toiminnan tukemiseksi.

Palvelualueella toteutetut ja käynnissä olevat toimenpiteet

Palvelujen saatavuudessa terveysasemilla on edelleen jonkin verran alueellista vaihtelua. Aukioloaikojen, saatavuuden ja yhteydenottokanavien osalta terveysasemien toimintaa yhtenäistetään osana hyvinvointialueen toiminnan kehittämistä.

Palvelujen saatavuuden parantamiseksi on tehty useita kehittämishankkeita, joista osa jatkuu edelleen. Esimerkiksi tiimiterveysasema-toimintamalliin on siirrytty Espoossa viidellä terveysasemalla, ja tiimimallin erilaisia toteutuksia on otettu käyttöön Kauniaisten, Inkoon, Raaseporin ja Karjaan terveysasemilla. Tiimimalleilla on pystytty parantamaan palveluiden saatavuutta. Terveysasemien toimintamallien parhaiden käytäntöjen selvittämistä ja laajentamista jatketaan aktiivisesti. Lisäksi matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluiden saatavuutta alueella on parannettu Terapiat etulinjaan -toimintamallin käyttöönotolla. Mallin laajempi käyttöönotto hyvinvointialueen terveysasemilla jatkuu edelleen.

Avosairaanhoidon palvelulinja seuraa terveysasemien puhelinpalvelujen tilannetta aktiivisesti. Puhelinpalvelun ruuhkautumiseen puututaan ja palvelua tuetaan tarpeen mukaan oman henkilöstön voimin. Tarvittaessa ruuhkahuippujen purkamiseen on käytetty myös ostopalveluita. Henkilöstön kuormitusta ja työhyvinvointia seurataan myös aktiivisesti muun muassa säännöllisten henkilöstökyselyjen avulla.

Palvelualueella suunnitellaan uusia puhelinpalvelun ja lääkärivastaanottojen saatavuutta parantavia toimenpiteitä osana hyvinvointialueen palvelustrategian valmistelua. Palvelustrategiatyössä huomioidaan myös henkilöstön pito- ja vetovoiman kehittäminen ja siihen liittyvät toimenpiteet.

Yhteenveto

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen terveysasemapalveluja parannetaan ja kehitetään aktiivisesti ja tuloksellisesti usein eri toimenpitein. Hoitotakuun täyttymisestä huolehditaan ja toimintaa kehitetään aktiivisesti, jotta myös kiristyvän hoitotakuulainsäädännön asettamat velvoitteet voidaan täyttää. Päivystyspalveluita tuetaan palvelualueella kehittämällä

hoitoketjuja aktiivisessa yhteistyössä HUS-yhtymän sekä muiden palvelualueiden kanssa.

Terveysasemien hoitoon pääsyn tilanteesta raportoidaan säännöllisesti aluehallitukselle, aluevaltuustolle sekä palvelut ja resurssit -lautakunnalle.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Johanna Värmälä sekä 10 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 14.2.2023 § 11 aloitteen terveysasemapalvelujen ja päivystyksen tilanteen parantamisesta. Valtuustoaloitteen allekirjoitti 14 valtuutettua.

Yhteisten sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualue on valmistellut vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valtuustoaloite koskee terveysasemapalvelujen ja päivystyksen tilannetta, joista terveysasemapalvelut ovat hyvinvointialueen järjestämisvastuulla tuotettua palvelua, ja virka-ajan ulkopuoliset päivystyspalvelut alueella tuottaa HUS.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuutettu Värmälän valtuustoaloite: Terveysasemapalvelujen ja päivystyksen tilanteen parantaminen / Ledamot Värmäläs fullmäktigemotion: Förbättring av situationen inom hälsostationstjänsterna och vid jouren
- Puhelumäärät ja takaisinsoiton viiveet Espoon ja Kauniaisten terveysasemilla tammi-huhtikuussa 2023

Tiedoksi

Päätöshistoria